Madiganék

Lendületes regény testvérekről, rivalizálásról, felnőtté válásról és egy hangos amerikai családról

írta: Miriam Michelson

Szerzői jog

Madiganék

© 2026 Library of Alexandria.

Minden jog fenntartva.

Az ebben a kiadásban létrehozott eredeti szerkesztői anyag, átdolgozások, elrendezés és dizájn szerzői joga a Library of Alexandria tulajdona. E védett elemek egyetlen része sem sokszorosítható, nem tárolható visszakereső rendszerben, és semmilyen formában, semmilyen módon nem továbbítható a Library of Alexandria előzetes írásbeli engedélye nélkül, kivéve, ha az alkalmazandó jogszabályok ezt megengedik.

Kiadja a Library of Alexandria

LibraryofAlexandria.com

Tartalomjegyzék

Bevezetés....2
Cecília, a farizeus....5
Egy pogány és egy puritán....19
Vidám, vidám Zingara....36
A csendre intettek....52
Irén származása....69
Az utolsó csepp....88
Levélírás könnyedén....105
„Az ember vértanúsága”....125
Kate: A mentség....143
Öreg Gibson mama....162

Előszó
Üzenet az olvasóhoz

Az emberiség történetének legnagyobb könyvtárát építjük újjá

Több ezer évvel ezelőtt az Alexandriai Könyvtár volt a világ tudásának központja — menedék, ahol minden ismert civilizáció bölcsességét összegyűjtötték és szabadon megosztották.

Aztán elveszett.

Most újjáépítjük — és Önt is szeretettel várjuk, hogy csatlakozzon hozzánk.

A Library of Alexandria célja, hogy a Föld minden lakója számára hozzáférhetővé tegyen minden könyvet — nemcsak nyomtatott formában, hanem minden nyelven, minden formátumban és minden olvasó számára.

Így valósítjuk meg:

- **Prémium nyomtatott kiadások, valódi nyomdaköltségen** - Bármelyik könyvet megrendelheti kiváló minőségű puhafedeles kiadásban, elegáns keménytáblás kötésben vagy lenyűgöző díszdobozos kiadásban — és csak a nyomtatás tényleges költségét fizeti. Nincs felár. Nincsenek közvetítők.
- **Korlátlan hozzáférés a legnagyobb művekhez** - Élvezze több ezer időtlen klasszikus művét — Platóntól Shakespeare-en át Tolsztojig — gyönyörű, modern e-könyv- és hangoskönyv-kiadásokban. Olvasson és hallgasson korlátok nélkül — bárhol is él, minden olvasó számára.
- **Modern fordítások minden nyelvre és nyelvjárásra** - Újragondoljuk a klasszikusokat, hogy világos, közérthető nyelven szólaljanak meg — és minden elképzelhető nyelvjárásra lefordítjuk őket. Mindenki megérdemli, hogy megértse az emberiség legnagyobb gondolatait.

Ha felkeresi a **LibraryofAlexandria.com** oldalt, nem csupán könyvekhez fér hozzá — csatlakozik egy világméretű mozgalomhoz, amely a civilizáció bölcsességének helyreállításáért, megőrzéséért és megosztásáért dolgozik.

Csatlakozzon még ma a LibraryofAlexandria.com oldalon

Együtt gondoskodunk róla, hogy az emberi bölcsesség fénye soha többé ne hunyjon ki.

Hálával,

A Modern Library of Alexandria csapata

Látogasson el ide:
www.libraryofalexandria.com
Vagy olvassa be az alábbi kódot:

Bevezetés

A tizenegy éves Cecília Madigan április elsején leül, és jogi okiratot ír saját magának. Kijelenti, hogy ép elméjű, és megfogadja, hogy egy hónapig jó lesz. A listán tíz pont szerepel, ő pedig teljes nevével írja alá. A családnak, amelyhez tartozik, és amely egy nevadai hegyoldalban álló házban él, más tervei vannak vele. A Madiganék tíz történetből álló gyűjtemény egy virginia city-i ezüstbányászvárosban élő, lánytestvérekből álló háztartásról; a kötet egy olyan gyerekkel kezdődik, akinek legjobb szándékait már reggeli előtt próbára teszik.

A könyv éles, minden érzelgősségtől mentes módon humoros. Gyerekei nem édesek. Veszekednek, ármánykodnak, szövetségeket kötnek, és tábornokok komolyságával tartják számon a sérelmeiket. A körülöttük élő felnőttek éppilyen elevenek és makacsok.

Lányok a hegyoldalban

A könyv egyik öröme, hogy ez a családi portré ma is milyen frissnek hat. A tizenkilencedik századi, felnövő lányokról szóló könyvek közül sok a szelídség és az erkölcsi tanulságok felé hajlik. Miriam Michelson ugyanerről a témáról ravaszkás tekintettel ír. Madiganék a gyengéd szeretetnyilvánítást afféle kényeskedésnek tartják, a veszekedéseket pedig indulatuk teljes erejével rendezik le. A Kisasszonyok vagy az Anne-könyvek kedvelői ráismernek a zsúfolt házra és a testvéri rivalizálásra, de itt forróbb a hangulat, szárazabb a humor.

Michelson jól ismerte ezt a világot. 1866-ban született, és Nevadában, a Comstock bányavidékén nőtt fel, ahol Virginia City a Comstock-ércér felhalmozódott ezüstjének köszönhetően virágzott fel. San Franciscóban újságíróként dolgozott, mielőtt a szépirodalom felé fordult, és megírta saját könyveit. Fizikus bátyja, Albert Michelson 1907-ben Nobel-díjat kapott, bár ez

már a családtörténet egy másik fejezete. Miriam maga újságírói munkájáról és olyan könyveiről volt ismert, mint az A Yellow Journalist, emellett a nők választójogáért folytatott küzdelemben is tevékenyen részt vett.

A bányaváros fontos szerepet játszik ezekben a történetekben. A hirtelen meggazdagodások és veszteségek helye ez, ahol egy ház magasan ülhet a hegyoldalban, mindenki fölött, az iskolában pedig kreditek és versengés alapján folyhat az élet. Egy apa lehet, ahogy a nyitóoldalak fogalmaznak, „ingerlékeny ember, akinek nem sikerült boldogulnia". Ez a környezet adja a család küszködő természetét, és teszi furcsán függetlenné a lent húzódó, illedelmes világtól.

Egy háztartás háborúban

Az alaphelyzet egyszerű. Sziszi Madigan, több lány közül a harmadik, erős érzelmű, büszke lány, aki ezúttal jó akar lenni. Nővérei, egy nagynéni, egy fiúkra vágyó apa és egy vetélytársakkal teli iskola veszi körül. Meg tudja-e tartani bárki a fogadalmát egy olyan házban, ahol mindenki más is számontartja az eredményt?

A következő történetek Sziszitől a család többi tagja felé tágítják a látókört. Összesen tíz önálló epizódot olvashatunk, ezért a könyvet történetenként is kézbe lehet venni. A nyitó történet, a Cecília, a farizeus, megadja az alaphangot: pergő, éles megfigyelésekkel és komikus túlzásokkal teli. Michelson kedveli a nagy ívű hasonlatokat. A diplomácia, a munkaviták és a hajótörések nyelvéből merít, és olyan léptéket ad a gyermeki sérelmeknek, amilyet a gyerekek szerint megérdemelnek.

A nevek gyorsan követik egymást, és több nővér beceneve eltér a rendes nevétől, de néhány oldalon belül eligazodunk a családtagok között. A korabeli részletek – például a fűzővel karcsúsított derék, az iskolai kreditek és egy kínai szolga az ebédlőasztalnál – a történelmi amerikai Nyugat világába helyezik a háztartást, amelyet egy gyerek mindennapi

környezetének magától értetődő természetességével mutatnak be.

Mire figyeljünk?

Kezdjük Sziszi becsületkódexével. Elveit rendkívül komolyan veszi, a világ mégis újra meg újra képtelen helyzetekben teszi próbára őket. Hol ér véget egy gyerek igazságérzete, és hol kezdődik a nagy gesztusok iránti vonzalma?

Figyeljük meg azt is, hogyan viszonyul a család az érzelmekhez. Madiganék gúnyt űznek a gyengédségből, a történetek mégis újra meg újra sejtetik, hogy az ott rejlik valahol a felszín alatt. Van-e más módja a törődés kifejezésének egy olyan családban, amely megveti a lágy szavakat?

És figyeljük, hogyan lép túl a könyv első hősnőjén. Michelson azokban az években írt, amikor Virginia City még eleven bányaváros volt, és ez az emlék minden történetnek ugyanolyan közeli, helyi jelleget ad, így a könyv élénk családi visszaemlékezések sorozatának hat. Vajon melyik Madigan hangja marad meg legtovább az olvasó fülében?

Cecília, a farizeus

Én, Cecília Morgan Madigan, ép elmével és tökéletes testi egészségben, Nevada államban, Virginia Cityben lakva, ezennel ünnepélyesen megfogadom április elsején:

1. Hogy a következő hónapban én leszek az első az iskolában.

2. Hogy türelmes leszek Papával, és megpróbálom elviselni.

3. Hogy jó példát mutatok Bepnek – és Fomnak is, még ha Irén társa is.

4. Hogy a következő hónapban egyetlenegyszer sem csípem meg Anne néni érzékeny növényét – akármit tesz is velem.

5. Hogy letörlöm a port a zongora hátsó lábairól akkor is, ha Pemberton asszony nem várható.

6. Hogy segítek Kate-nek uralkodni az indulatain, és nem gúnyolom vagy ingerlem, amikor duzzog.

7. Hogy kis anyja leszek Franknek, és megtanítom felnőni, hogy a család becsületére váljék.

8. Hogy nem lopok cukorkát Kate zsebéből – anélkül, hogy előbb nagyon szépen meg ne kérném, adjon nekem belőle.

9. Hogy minden egyes nap szorgalmasan gyakorlom a Gazellát, és felhagyok azzal, hogy titokban olvassak, miközben az ötujjas gyakorlatokat játszom.

10. Hogy igyekszem elviselni Irént. Hogy mindent megteszek, nehogy összevesszek vele – de önző ördög, aki mindig hibás.

Mindezt pedig ünnepélyesen megfogadom magamnak, minden kényszer nélkül, szabad akaratomból, akadályoztatás nélkül, mert jó akarok lenni.

Cecília Morgan Madigan (akit Sziszinek hívnak), életkora a legutóbbi születésnapján: 11 év.

U. i. Biztos vagyok benne, hogy Isten segítségével mindezt meg tudom tenni, kivéve a 10.-et – az a legnehezebb.

Sziszi, aki félig felöltözve ült és írt, áhítattal összehajtotta a papírt, pecsét híján megcsókolta, aztán gondosan begombolta a fűzője belsejébe.

Máris olyan erényesnek érezte magát, hogy szándékai megvalósítását valóságos túlzásnak tartotta. Amikor odament Irénhez, hogy hátul begombolja a ruháját, olyan szentnek érezte magát, annyira tudatában volt türelmes, tiszta és szelíd lelkének, hogy nővére rosszindulatú tettetése, amellyel úgy tett, mintha nem venné észre, egyenesen szentségtörésnek tűnt.

– Nem fogod begombolni a ruhámat, Split? – kérdezte méltatlankodva, amiért ellensége, akivel krisztusi szeretettel akart bánni, már azelőtt ilyen sikeresen próbára tette az indulatát, hogy megszáradt volna a békesség megőrzésére tett fogadalmának tintája.

– Kérj szépen – vigyorgott Split, akinek beceneve egy olyan tornamutatvány előtt tisztelgett, amelyet egyetlen másik Madigan sem tudott volna, bármilyen sportos is volt, fele olyan ügyesen végrehajtani, mint a második. – Mondd azt, hogy „kérem".

– Semmi ilyesmit nem fogok csinálni. Tudod, hogy meg kell tenned, és nem várhatod el tőlem, hogy minden alkalommal azt mondjam, „kérem". Te magad sem csinálod, te utálatos teremtés!

– Miért nem sírsz?

– Mert miattad nem fogok – mert nem kényszeríthetsz rá – mert…

– Mert akarod, nem akarod, mégis sírsz! Mert bárki meg tud ríkatni, te sírós!

Sziszi keze a mellkasához rebbent. Ismerős mozdulat volt, mintha fizikailag tartaná össze magát az indulatos kitörést megelőző utolsó pillanatban.

Split óvatosan hátrált, és maga is felkészült a cselekvésre.

Ám ebben a csetepatéban nem dördült el az első lövés. A szívének vélt hely fölé rejtett irat zizegése figyelmeztetésként csengett Sziszi fülében. Egy pillanatig küzdött ellene, aztán lehanyatlott a keze. Szelíden hátat fordított kínzójának, és olyan kifinomult szentséggel szólalt meg, hogy hangja szinte nem is földi volt:

– Drága Split, megtennéd, hogy begombolsz?

Irén arcán felháborodott döbbenet tükröződött e hallatlan becézés hallatán. A Madiganék legjobb esetben is merő affektálásnak tartották a szeretet kimutatását; legrosszabb esetben alig különbözött az illetlenségtől.

„»Drága Split?«" gúnyolódott Irén, amikor magához tért. „Igen, drágám. Fordulj meg, drágám. Húzd ki magad, drágám. Várj egy percet, drágám…"

Sziszi némán állt, és a nyelvébe harapott, nehogy megszólaljon. Annyira igyekezett betartani a magának tett fogadalma 10. pontját, hogy észre sem vette, milyen sokáig tart Irénnek, mire nekilát végre begombolni a ruháját. Azt viszont észrevette, hogy Irén alul kezdte, olyan módszerrel, amely Splitnek láthatóan azért tetszett, mert kishúgát majdnem az őrületbe kergette vele. Őrjítő lassúsággal gombolt felfelé egészen középig, aztán szeszélyesen félbehagyta, és felülről kezdte újra.

Sziszi gondolatban követte a műveletet. Már majdnem végzett, amikor Split ügyesen becsúsztatott az ablakpárkányról egy szerencsére laposra fagyott jégdarabot a szándékosan nyitva hagyott kis résen. Megrázta kissé az áldozatát, a jég pedig simán lecsúszott vonagló testén, ő maga pedig elmenekült, mielőtt Sziszi megfordulhatott és nekieshetett volna.

„Ezzel elintéződött a 10. pont" – mondta magában komoran Sziszi, miközben kényelmetlenül toporgott. „Megölöm, ha alkalmam lesz rá, ez az. Visszafizetem neki, vagy nem Madigan Sis a nevem."

Visszasietett a szobába, amelyet az ikrekkel osztott meg, és nedves vértanúként állt, miközben Bessie ügyetlen ujjai szánalmas lassúsággal fel-alá jártak rajta. Bessie ügyetlensége annyira megviselte, hogy a szabályzata 3. pontjának előírása ellenére elrántotta magát tőle, és esdeklően Florence felé fordult. Csakhogy Fom Split pártján állt, Madiganék hadviselési erkölcsi kódexe pedig tiltotta az ellenség megsegítését és vigasztalását. Amikor Sziszi megszégyenülten visszatért Bep gondoskodásához, a szőke iker annyira megbántódott és megsértődött azon a célzáson, hogy ügyetlen – ez a vád ugyanolyan érzékenyen érintette, mint amennyire érzékeny volt

–, hogy Sziszi mindkettejükre ráütött, mielőtt végül Anne nénihez fordult volna segítségért.

Ez végzetesnek bizonyult, ahogy tudta is, hogy az lesz.

– Beszélek apáddal Irénről – mondta a nagynénje, és felnézett a kávéjából, amelyet az ágyban fekve kortyolgatott, miközben egy francia könyvet olvasott. – De nem is baj, mert tegnap megmondtam, hogy az a ruha túl piszkos ahhoz, hogy még egy napig viseld. Most cseréld le…

– Jaj, Anne néni, már így is késésben vagyok…

– Lecseréled azt a ruhát, Sziszi, különben nem mész iskolába.

– Nem fogom! Már késő van. Elkések. Az egy jóváírás mínusz, és ebben a hónapban én… – Sziszi hirtelen eszébe jutottak fennkölt szándékai. Úgy tűnt, mintha az egész világ azon lenne, hogy megszegesse vele az ígéretét.

– Cecília! – parancsolta Madigan kisasszony.

Sziszi megmerevedett.

– Ma reggel már eleget zavartad az olvasásomat. Ha még egy szót szólsz, akkor…

– Jaj, Anne néni…

– Menj a falhoz, Cecília, és állj háttal nekem öt percig.

Ördögi csillogással a szemében – olyan kétségbeesetten elégedett tekintettel, amelyből arra lehetett következtetni, hogy örül, amiért rákényszerítik a megbocsáthatatlan elkövetésére – Sziszi az ablakban álló mimóza felé indult.

– Ne oda! Az a szegény növény mintha veled együtt szenvedne a rosszalkodásod miatt. Állj inkább a toalettasztalhoz.

Sziszi engedelmeskedett. A méltóságát sértette, hogy nevetségessé tették, felháborította, hogy egy hozzá hasonló tökéletességre törekvőt megbüntetnek, és tudta, milyen gyorsan telik az idő az iskolai reggeleken, ezért nem tudott megszólalni. A papírt azonban a mellkasához szorította, ahogy a fuldokló markol egy roncsból származó deszkát. Legalább a 4. pontja még sértetlen maradt. Irgalomból megkímélték attól, hogy megszegje egyik saját maga alkotta parancsolatát.

Az orrát szorosan a zöld tapétához nyomva állt, a háta mintha sebészeti metszéssel szétnyílt volna, a nagynénje pedig egy

törülközőt kényszerített a résbe, hogy megszárítsa, úgyhogy annak rojtja mögötte lógott, amikor Kate reggelizni menet elhaladt az ajtó előtt, és benézett.

Kate fojtott, majd gyorsan elfojtott, ziháló nevetése úgy perdítette meg Sziszit, mint bikát, ha remegő húsába banderillát döfnek. Az ajtó felé nézett; az üres volt, de odakint sietős léptek zaját hallotta. Kate már ment is, hogy elmondja a többieknek.

Anne nénire nézett. A szigorú hölgy elejtette a könyvét, és ugyanúgy elkapta a nevetés: némán reszketett.

Sziszi nem szólt semmit. Undorodó tekintete – undor, amiért egy felnőtt képes olyan ostobán semmin nevetni, és undor, amiért a nagynénje így aláássa a saját fegyelmezésének hatását –, valamint az orrára dörzsölődött zöld folt a tapétáról megtette a hatását Madigan kisasszonynál. Többé nem próbálta titkolni a szégyenletes tényt, hogy nevet. Hallhatóan felkacagott, és örömében könnyeket törölt a szeméből.

Abban a pillanatban a vas behatolt Sziszi Madigan lelkébe. Visszafordult a falhoz, kihúzta a tűt, amellyel a nyakán a szalagot rögzítette, és lassan, de feltartóztathatatlanul bekarcolta ezt a feliratot a laza tapétába:

Anne néni – disznó

Ezután megkönnyebbült, és amikor letelt az öt perc, olyan hajthatatlan gőggel hagyta el a szobát – orra még mindig zöld foltos volt, háta még mindig szétnyílt, a törülköző rojtja pedig királyi méltósággal lógott mögötte –, hogy a nagynénje ismét hangos nevetésben tört ki.

Az a tény, hogy a késés miatt visszavonhatatlanul elveszített egy jóváírást, Sziszi ajkát elszánt vonallá préselte. A megmaradt kilencvenkilenc mindegyikét meg fogja őrizni.

A szünetben a padjánál maradt, és olyan elmélyülten tanulta a földrajzot, hogy vetélytársai szíve megremegett. A tanári asztalnál ült, amelynek majdnem királyi magasságába tanítója a Sziszi zsémbessége iránti rokonszenve emelte, valamint az a vezető szerep, amely osztálytársai szószólójává tette. Használhatta a tanító ceruzáit, amelyeket olyan finomra hegyeztek, hogy a tisztaság élvezet, nem pedig nyűg lett. Persze

ő találta ki az akkor divatos, díszített számtanlapot, amelyen minden feladatot külön kis keretbe írtak, váltakozó függőleges és vízszintes kettős kötőjelekből álló kerítéssel körülvéve.

A hatalommal és a tekintéllyel járó felelősségek iránti különös, lelkiismeretes érzék azonban mérsékelte Sziszi ujjongó örömét, ezért a heves osztályirigység ellenére is megtartotta pozícióját. Az irigységet a szigorú jóváírási rendszer, a kis bányaváros ritka levegőjében ösztönzött versengő szellem, valamint egy fiatal, frissen végzett tanító táplálta, aki a tanítást átmeneti kalandnak tekintette, nagyjából úgy, ahogyan egy japán úriember a háziszolgálatot.

Osztályképviselői szerepében Sziszit a tanító megkérdezte, milyen határokat tartsanak be a közelgő nyilvános földrajzszóbeli vizsgán. Ő elmagyarázta, mi számítana igazán „méltányosnak". Olyan komolyan kötötte meg ezt az egyezséget, mint egy ellenséges hatalomhoz küldött nagykövet, aki egy vitás kérdés rendezéséről tárgyal. Szemében az egyezség olyannyira szent volt, hogy amikor a tanító aznap délután megszegte, az ütésként érte.

– Cecília Madigan – kérdezte a tanító –, melyik a világ legmagasabb hegye?

Sziszi felállt. Az iskolába látogató vendégek impozáns sora eltűnt a szeme elől. Csak osztálytársai vádló rémülettel részegeződő tekintetét látta. Azt gyanították, hogy elárulta őket, és magas pozícióját arra használja, hogy megbízhatatlan információkat adjon tovább.

– Kérem, Garvan úr – mondta a hangjában a haragnál is több bánattal, ügyesen megmutatva, hogy tudja a választ, de kétségbe vonva, hogy joga lenne feltenni a kérdést –, ez a kérdés nincs rajta Afrika térképén.

A fiatal tanító homlokára lassan kiült az ingerültség pírja. Sziszi a szeme sarkából észrevette ajka sarkának első rándulását, amely az osztály számára vészjelzésként szolgált.

– Melyik a legmagasabb hegy, Cecília? – ismételte meg szigorúan.

Sziszi egy pillanatig állva maradt, és ránézett. Mindazt, amit nem mondhatott ki – megvetését azok iránt, akik megszegik az ígéretüket, a döbbent felismerést, hogy hősének bálványozása örökre véget ért, és a megsértett diáklányi ragaszkodást –, egyenesen a tanítóra zúdította haragos tekintetével.

Aztán leült.

– Nem tudom – mondta.

A tanító hitetlenkedve felnézett a könyvéből. Százból tíz jóváírás egyszerre odalett – Sziszi Madigan tíz jóváírása, amelyekért olyan bátran küzdött, és amelyeket megszerzésük után olyan féltékenyen őrzött.

– Nem… tudom – ismételte meg megvetően Sziszi.

A tanító továbbadta a kérdést. De amikor a következő lányhoz fordult, Sziszi a szemével némán feltett neki egy másik kérdést.

„Te is sztrájktörő vagy?" – kérdezte kihívóan rendíthetetlen tekintetével. „Hasznot húzol abból, hogy egy osztálytársad az elveiért szenved? Gyáva vagy, aki nem mer kiállni az osztályáért? És… tudod, mi vár rád tőlem, ha az vagy?"

– Nem… tudom – hebegte a lány.

Diadal ragyogott Sziszi arcán. Makacsságának hegyláncán csúcsról csúcsra terjedt, mint a napfelkelte. „Nem tudom" – „Nem tudom" – „Nem tudom" – haladt végig a soron a sztrájkolók jelszava. A tanító nyilvánosan megszégyenült iskolája legjobb tanulói előtt. Vonaglott, de rendületlenül minden lánytól feltette a kérdést, míg végül a sor végén álló Irénhez ért.

– Melyik a világ legmagasabb hegye? – kérdezte, már csak gépiesen végezve a dolgát.

Ám legnagyobb meglepetésére Irén felállt, és kinézett az ablakon arra a hegyre, amelynek alsó lejtőibe kapaszkodott a város. Aztán így felelt:

– A Mount Davidson.

Nővére árulása miatti rémületét olyan gyorsan váltotta fel Sziszi vad öröme, hogy a tanítás végén remegett az izgalomtól. Az öltözőben a lányok éppen a kalapjukat vették fel, amikor a

feldühödött híveit maga mögött tudva Irénhez masírozott, mint egy bosszúálló Brutus.

– Alattomos vagy, Split Madigan! Gyáva vagy, és… és ostoba gyáva. Még azt sem tudod, hogyan áruld el az osztályodat úgy, hogy hasznod legyen belőle, de inkább vagy gonosz, mint hogy jóváírásokat szerezz. Senki sem számíthat rád. Színváltó Silk – ez vagy te, mindig változtatod a színed, sosem állsz ki semmi mellett! Utállak! Színváltó Silk! Színváltó Silk!

– Színváltó Silk! Színváltó Silk! – skandálták a követői.

A csőcselék kiáltásától visszhangzott a kis öltöző. A hang olyan jelentőségteljes volt, hogy Irén elsápadt, és hátrahúzódott.

De csak egy pillanatra. Madiganék sosem maradtak sokáig bátortalanok. A klán régi, domboldal tetején álló házában dúló heves családi viszályok gyors és határozott fellépésre neveltek egy Madigant.

– Te vagy az ostoba, Sziszi! A válaszom jobban feldühítette, mint az, hogy te megtagadtad a feleletet.

Sziszi az arcát fürkészte. – De… te… – hebegte.

– Hát persze! Ki az ostoba most? Azt hiszed, nem tudtam, hogy…

– Mit? Mit? – ismételte Sziszi, amikor nővére elhallgatott.

Irén sértően felhúzta az orrát. – Nem… tudom – gúnyolódott, aztán sikeresen kereket oldott.

Francis Madigan egy hosszú szobában étkezett, egyetlen férfiként hét, négy és negyvennégy év közötti nő társaságában. A lányok felhalmozódása a családjában olyan égbekiáltó sértés volt kívánságaival szemben, hogy szinte örömét lelte a csapás teljességében, mint vitathatatlan sérelemben.

Szüksége volt egy sérelemre, amely pajzsként szolgálhatott, hogy mások sérelmei azon törjenek szét. Ha nem volt kézzelfoghatóbb panasza, a lányokkal zsúfolt házára mutatott. Vacsora közben mindig úgy tűnt, akkor fogta fel igazán a szerencsétlensége teljes súlyát. Amikor leült az asztalfőre, haragos tekintete végigsöpört Francesen az etetőszékében, végighaladt a soron, el a két iker mellett, Cecílián, Irénen és Kate-en át, míg végül meg nem állapodott Madigan kisasszony jókedvű,

nyugodt arcán. Nővére nyugodtsága örökös bosszúságot jelentett a Madiganék atyjának, a sikertelen emberek legingerlékenyebbjének; a horkantás, amellyel befejezte szemléjét és felvette a húsvágó kést, már jóval azelőtt a Madigan család történetének klasszikus pillanatává vált, hogy Sziszi nyolcéves korában egy este, apja távollétében, utánzásával könnyekig nevettette a társaságot.

Aznap este azonban Sziszi a legfájdalmasabb, legfeltűnőbb tisztelettel viselkedett a szülőjével. Feltűnően mozdulatlanul állt, miközben a többiek a székükhöz tülekedtek, Wong, a kínai szolgáló pedig sietve körbejárt, és egyszerre mindent az asztalra tett; Sziszi megvárta, míg apja leül.

Még mindig udvariasan várt, amikor apja tekintete ráesett. – Ülj le, Cecília! – ordított rá. – Mit ácsorogsz ott bambán?

Sziszi leült. Olyan szent türelmű volt, hogy nyíltan nem neheztelt Irén halk, elégedett kuncogása miatt. Udvarias figyelmet szentelt Dusie-nak, apja kedvenc kanárijának, bár utálta az elkényeztetett kis jószágot, ahogy az az asztal körül ugrálva kedvére csipegetett.

Madigan ritka önvizsgálati pillanataiban azzal nyugtatta magát, hogy a gyengédséget, amelyet talán egy fiúnak adott volna, az embernél szerencsésebb fajok hím utódaira árasztja. A nagy úszó kutya és a hatalmas macska rendszeresen megjelent az étkezéseknél. Madigan szeretetén osztoztak a madarakkal, amelyeknek kutyaháznyi kalitkáját ő maga szegezte fel a falra. A madarak őrjítő énekzajba kezdtek, amelyet csak tovább fokozott a fiatal Madiganek vacsora közbeni vetélkedő zsivaja.

E rikító szimfónia mögött, amely elnyomta lányai hangját, Madigan megetette kutyáját, macskáját és kedvenc kanáriját. Egyik kezére hajtott fejjel – így fejezte ki az emberi, lányokkal teli világgal szembeni örök undorát –, a másikkal gyorsan evett.

Ez a testtartás jelezte, hogy a Madigan nők végre megszólalhatnak. Többnyire mind egyszerre kezdtek beszélni, de azon az estén valami hallgatásra intette őket, míg Irén meg nem szólalt.

– Örülök, hogy ilyen türelmes vagy Papával, Sziszi – mondta szelíden.

Harmadik lánya idegesen Madiganre pillantott. Apja azonban visszahúzódott a csigaházába, és oda csak valami katasztrófa juthatott volna el hozzá.

– Miért… – mondta zavartan. – Miért… én…

– Ígérd meg, hogy megpróbálsz elviselni – biztatta Split vidáman.

– És hogy segítesz uralkodnom magamon, és nem gúnyolsz ki, nem ingerelsz, amikor duzzogok – kántálta Kate.

Sziszi elejtette a kést és a villát, kezét pedig a mellkasához kapta, nem haragjában, hanem rémületében. A gyűrött végrendelet eltűnt!

– Split! Te…

– Próbálj meg elviselni, jó, Sis, még ha ördög is vagyok? – vigyorgott Split.

– És mutass nekünk jó példát, Sziszi – csipogták az ikrek.

Sziszi elakadt lélegzettel szisszent fel.

– Legyél kicsi anyukája Fwanknak – selypítette a baba, a nagyobbik nővér biztatására.

– És ne lopj cukorkát a zsebemből, ugye, Cecília Morgan? – kérlelte legidősebb nővére.

– És…

Sziszi a levegőbe szökkent, mintha e hálátlan haszonélvezők gúnyolódása, akikért annyi jót akart tenni, testileg emelte volna fel.

– Ülj le, te ökör! – dörrent az asztalfő felől.

Ha a Madiganék között valakit ökörnek neveztek, a vétkes mindig lecsillapodott, még akkor is, ha a sértésnek a nővérei örültek. Sziszi azonban túl sok mindent tűrt el aznap – és közben mindvégig arra gondolt, milyen tökéletes szentségben kezdte a napot.

Valami tagolatlan magyarázattal, amely egyszerre volt zokogás, panasz és remegő dacoskodás, hátratolta a székét, majd a szobájába menekült. Ott szabadon és sokáig zokogott, mígnem a könnyek olyan fényűzéssé váltak, amelyet már csak tudatos

akaraterővel tudott előcsalni. Sziszit mindig bántotta, hogy sosem tud eleget sírni. Split most órákon át hangosan tudott zokogni, Sziszi bánatának kútjai azonban túlságosan hamar kiszáradtak.

A könnyek mégis mindig kijózanítóan hatottak a harmadik Madigan lányra. Idővel felkelt, megmosta az arcát, hátrafésülte a haját, majd szoros fonatba fonta, amely a feje oldalából meredt ki támadó szögben; egyedül sosem tudta úgy elrendezni, hogy rendesen középről lógjon le. Ettől még erősebben érezte a teljes békét, a lemosott bűnbánatot, és annyira felvidult, hogy nyugodtan szembenézhessen a világgal, noha keserű tapasztalatból tudta, meddig képes elhúzódni egy tréfa a Madiganék között.

Végül letérdelt az ágya mellé. Sziszi nemzedékének egyetlen Madiganjét sem tanították imádkozni. Apjuk harcos szkepticizmusa – amely fiatalkori túlzott vallásosságára adott reakció volt – a vallásgyakorlat nyílt ellenfelévé tette. Sziszi érzelmes, magára sokat adó lelke azonban most sürgető szükségét érezte, hogy szavakkal imádkozzék.

– Ó, Uram – könyörgött hangosan –, segíts, hogy mindannyiukat megtartsam – még a 10-est is – Split és az ördög ellenére. Segíts…

Meghallotta, hogy kinyílik mögötte az ajtó.

Egy ugrással már az ágyban termett, ruhástul; nyakáig felhúzta a takarót, és mozdulatlanul várta, hogy mindenki azt higgye, mélyen alszik.

– Te kis ostoba! – mondta Madigan, nehéz hangjában némi nevetéssel, miközben nem egészen gyengéd kézzel megérintette kipirult arcát. – Azt hiszed, érdekel, ha le akarsz térdelni és meghajolni, mint a többi idióta? Ha ilyen a természeted – és gondolom, nő létedre ilyen –, imádkozz, és áldjon meg az Isten!

Sziszi még soha nem kapott apjától ennél atyaibb áldást, de túl óvatos kis színésznő volt ahhoz, hogy hagyja, hogy kizökkentse a szerepéből. Apja nem is várta meg, hogyan hatnak rá a szavai. Súlyos léptei áthaladtak a szobáján, majd a sajátjába vitték, és az ajtó becsapódott köztük.

Egy pillanattal később Sziszi felkelt; újabb pillanat múlva levetkőzött, elfújta a gyertyáját, és visszabújt az ágyba. Már majdnem elaludt, amikor bejöttek az ikrek, ő pedig úgy tett, mintha a legmélyebb álomba merült volna, miközben Bessie egy zizegő papírdarabot csúsztatott a párnája alá. Amint ismét csend lett a szobában, ujjai mohón rászorultak.

Tudta, mi az: drága fogadalma önmagához, amelyet a hűséges kis Bep visszaszerzett az ellenségtől. Ott feküdt, és a jelenléte megnyugtatta; lassan, nagyon lassan kezdett igazi álomba merülni, amikor egy élesen fájdalmas gondolat, egy kikerülhetetlen lelki tűszúrás felébresztette. A 9-es volt az. Egész nap hozzá sem nyúlt a zongorához.

Szemrehányóan elhúzta ujjait jó szándékainak makacs emlékeztetőjétől, aztán eltökélten hátat fordított neki, és megpróbált úgy tenni, mintha aludna. De fogadalma minden megszegett pontjának mintha saját hangja lett volna, és mind közül a 9-es emlékeztette a leghangosabban, hogy még nem késő.

Amikor Sziszi végül fáradtan felkelt, és magára terítette a mexikói takarót, a ház csendes volt. Minden fiatal Madigan ágyban feküdt, az idősebbek pedig biztonságosan bezárkóztak a szobáikba.

A kis Szent Cecília, fejének egyik oldalából kiálló rövid, merev fonattal és minden zenei lelkesedés nélkül, leült a régi, négyszögletes zongorához a sötétben. A „Gazella" szóba sem jöhetett: nem volt lámpája, és új „darabjának" trilláit és futamait sem tudta még fejből. De valamelyest még így is jóvátehette a mulasztását: eljátszhatta az ujjgyakorlatokat és skálákat, amelyeket rendszerint hanyagul elpötyögött, miközben egy hercegnő írta ponyvaregényt olvasott, a kottája előtt.

Mezítelen lábát a zongora tompítópedálján tartva, hogy senki se hallja, Sziszi játszott. Sötét volt és nagyon csendes; a bányákból áradó halk, lüktető nesztelenség betöltötte és elcsendesítette az éjszakát. Néha félelmében elállt a szívverése, hogy rajtakaphatják; máskor arra vágyott, hogy késői és rendkívüli jósága drámai módon napvilágra kerüljön. Mezítelen lába

lecsúszott a hideg pedálról, de mielőtt a billentyűk hangosan megcsörrenhettek volna, máris visszasietett rá.

Sziszi sosem tudta, meddig gyakorolt, vagy hogy jóvátette-e a dolgot saját maga és Number 9 előtt, mert végül a billentyűk fölött elaludt, és egy rekedt sikolyra, majd a „Dög! Dög!" vad kiáltására ébredt.

Wong, a kínai férfi volt az, akinek minden természetfölötti dologra csak egyetlen szava volt. Éppen a Kínai negyedből tért vissza, és elhaladt a zongora melletti üvegajtó előtt, amikor megpillantotta a billentyűk fölé hajoló, karcsú alakot, amelyet uszályos fehér ruha borított.

Sziszi felnézett, még kábán az álomtól, de már eléggé ébren ahhoz, hogy féljen a következményektől. Feltépte az ajtót, és Wong után sietett, hogy megmagyarázza a dolgot, de üldözése csak megerősítette Wong hitét, hogy ez rosszindulatú küldetés – a földi ördög műve. Rémült üvöltés tört fel belőle. A földön csak egyetlen lénytől félt jobban annál, amely elől menekülni vélt; logikusan tehát annak a lénynek nagyobbnak kellett lennie Ennél. Életét kockáztatva visszafordult, elviharzott a reszkető Dolog mellett, átrohant a nyitott ajtón, és egyenesen a gazda szobájába sietett.

Sziszinek nem volt más választása, utána kellett mennie.

– Jó akartam lenni – zokogta zavartan, miközben Anne néni a vállánál fogva tartotta, és kérdőre vonta az éjszakai ruhájukban izgatottan összegyűlt Madiganék előtt.

De váratlan helyről érkezett segítség. – Hagyd békén a gyereket, Anne – mordult rá Madigan, miközben megigazította gyapjú alsóneműjét, amelyet hálósapkaként viselt. Aztán a karjába kapta Sziszit, és átvitte az ágyba.

– Papa kedvence! Papa kisbabája! – formálta hangtalanul Irén, gúnyosan táncolva a háta mögött.

Sziszi méltatlankodott, amiért gyerekként vitték, pedig már tizenegy éves volt, és megvolt a maga méltósága; ugyanakkor hihetetlenül boldog volt, hogy elnyerte apja kegyét. Vállán át hátrapillantott, szégyenlős, mosolygós, álmos arccal, és azt mormolta: – Savanyú a szőlő, Split, savanyú a szőlő!

Később, a sötétségtől és attól a különös érzéstől bátorítva, hogy apja karjában fektették ágyba, Sziszi egy pillanatra maga mellett tartotta.

– Ha az emberek olyan ígéreteket tesznek papíron, amelyeket nem tudnak betartani, apa – suttogta –, mit csinálnak?

– Ó, aludj már, gyermekem! Csődbe mennek, gondolom.

– És… és mi lesz a papírral?

– Mit tudsz te az ilyesmiről, és miért érdekel? Ma éjjel hajlandó vagy végre elaludni?

– Ha volna nálad valami csődbe jutott ember papírja – könyörgött, megragadva a kezét, amikor az indulni készült –, mit tennél vele… kérlek, apa?

– Hát, széttépném, te kis liba.

Sziszi hirtelen felült az ágyban, és magasra tartott egy lobogó, sokszor összehajtott lapot; mohó hangjában hitetlen öröm csengett.

– Vedd el az enyémet, és tégy úgy, mintha csődbe mentem volna… kérlek… ó, kérlek!

Madigan számára minden gyermek – különösen a sajátjai – megfejthetetlen teremtmény volt, ezért még egy újabb szeszély aligha ronthatott azon, mennyire képtelen megérteni őket. Türelmetlenül azt mondta: „Ej, ej!”, elvette tőle a papírt, és kétszer keresztben széttépte.

Hosszú, megkönnyebbült sóhaj szakadt fel Szisziből, ahogy a darabok a földre libbentek. – Milyen kedves apa vagy! – mormolta boldogan, és elaludt, boldog csődbe jutottként, nem pedig farizeusként.

Olvasson tovább: Madiganék

Ez a(z) Madiganék ingyenes előzetese a Library of Alexandria kínálatából.

Olvassa és hallgassa a teljes könyvet és több mint 200 000 másikat 90 napig ingyen:

https://libraryofalexandria.com/hu/products/the-madigans